

"ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΝΕΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΔΙ' ΑΠΟΣΠΑΣΕΩΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚ ΤΗΣ ΧΗΡΕΥΟΥΣΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ"

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου

Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Μέ ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 2811/1232/3-8-2001 ἐγγράφου Αὐτῆς ἀνετέθη εἰς Ἐμέ, ἵνα εἰσηγηθῶ ἐνώπιον τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, ἐπί τοῦ θέματος: "Πρότασις περί συστάσεως νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης".

Ὑπέικων εἰς τήν Συνοδικήν Ἀπόφασιν συνέθεσα τήν παροῦσαν εἰσήγησιν, ἡ ὁποία ἔχει χωρισθεῖ εἰς τὰς ἐξῆς ἐνότητας πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ προκύψαντος ζητήματος: α) Πῶς καὶ διατί ἦλθεν εἰς τήν ἐπικαιρότητα τὸ θέμα τῆς συστάσεως νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, β) Ἱστορικά στοιχεῖα καὶ Νομοκανονικὴ τεκμηρίωσις, γ) Ἐπιχειρηματολογία ἐπί τοῦ θέματος καὶ δ) Πρότασις. Καὶ ἤδη μέ τήν βοήθειαν τοῦ Κυρίου προβαίνω εἰς τήν ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπ' ὄψιν ζητήματος, ἡ τακτοποίησις τοῦ ὁποίου ἐπαφίεται εἰς τήν κρίσιν καὶ Ἀπόφασιν τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας.

Α) ΠΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΙ ΗΛΘΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΝΕΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΙ' ΑΠΟΣΠΑΣΕΩΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚ ΤΗΣ ΧΗΡΕΥΟΥΣΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1999 ἐτέθη ἐκ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, διά Συνοδικῆς Ἀποφάσεως ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 8ης τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἡ ὁποία ἐγνωστοποιήθη εἰς ἡμᾶς διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2921/1318/16-6-1999 ἐγγράφου, εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς ἐγνωρίζετο ἐπὶ πλέον, ὅτι συνεκροτήθη Ἐπιτροπὴ μελέτης τοῦ θέματος τῆς διευθετήσεως τῶν ὁρίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Λεκανοπεδίου τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος κειμένων, τελοῦσα ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Νικοδήμου καὶ ἔχουσα ὡς Μέλη Αὐτῆς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Πειραιῶς κ. Καλλίνικον καθὼς καὶ τὸν ὑποφαινόμενον.

Τὸ θέμα τῆς διευθετήσεως τῶν ὁρίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τὸ μελετώμενον ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐπιτροπῆς ἀπησχόλησε ζωηρῶς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, ἐπειδὴ τὸ θέμα τοῦτον ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἐκ τῶν δυσχερεστάτων πλὴν ὅμως ἐκ τῶν καιριῶν ποιμαντικῶν ζητημάτων, ἅτινα ἀντιμετωπίζει ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν.

Εἰς πᾶσαν προσέγγισιν τοῦ θέματος ἐλήφθησαν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ σημαντικαὶ παράμετροι τοῦ ζητήματος, ὅπως ἡ εὐρύτερα διοικητικὴ καὶ γεωγραφικὴ διαίρεσις τῶν περιοχῶν, ἡ ἐπικοινωνιακὴ εὐχάρεια τῶν κατοίκων, οἱ ἱστορικοὶ ἢ ἄλλοι τυχόν λόγοι, ἡ βιωσιμότης τῶν πιθανῶν συσταθησομένων Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ τέλος ἕτερον τι στοιχεῖον ἤθελε προκύψει.

Ἄπασαι αἱ ἐνέργειαι ἡμῶν ἐγένοντο ἐν εὐσυνειδησίᾳ καὶ ὑψηλῷ φρονήματι, ἀποβλέπουσαι πάντοτε εἰς τὴν λυσιτελεστέραν διοικητικὴν μεταρρυθμίσιν καὶ λειτουργίαν ἐνίων ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πνευματικῶν, ποιμαντικῶν καὶ λατρευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ποιμνίου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν κατέστη ἐξ ἀρχῆς σαφές, ὅτι διά τὴν πρότασιν τῶν ἐπιβαλλομένων ἀλλαγῶν ἐκ τῶν συνθηκῶν ἐν τοῖς πράγμασι, αὐταὶ θὰ ἔδει νὰ πραγματοποιηθῶσι μετὰ τὴν χρείαν τῶν ὑπὸ τακτοποίησιν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Ἐπ' αὐτοῦ λοιπὸν στηριζόμενος προβαίνω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν πρότασιν περί συστάσεως νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, προκειμένου ἡ Σεπτῆ Ἱεραρχία νὰ ἀποφασίσῃ σχετικῶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος διά τὴν ὀριστικὴν καὶ ὀρθὴν πλέον διευθέτησιν τοῦ ὅλου θέματος.

B) ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΙΣ

Ιστορικῶς ἡ Ἱερά Μητρόπολις Νέας Σμύρνης συνεστήθη διὰ τὴν οὐσιαστικωτέραν καὶ εὐχερεστέραν διαποίμανσιν τῶν κατοικούντων περὶ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν χριστιανῶν, ἡ δὲ ἰδρυσίς τῆς κατέστη ἐπιβεβλημένη διὰ σοβαροῦς ποιμαντικούς λόγους.

Κατὰ τὴν δημιουργίαν τῆς Ἱεράς Μητρόπολις Νέας Σμύρνης περιελάμβανε τὰς Ἐνορίας τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

Εἰς τὸ σχετικόν Φ.Ε.Κ. ἰδρύσεως (Φ.Ε.Κ. 134/16-5-1974, τ. Α΄, ἄρθρ. 1ο) ὀρίζεται, ὅτι ἡ ἰδρυσμένη Ἱερά Μητρόπολις Νέας Σμύρνης θὰ περιλαμβάνη τὸν Δήμον τῆς Νέας Σμύρνης τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς.

Εἰς τὸ ΦΕΚ 328/9-11-1974, τ. Α΄, εἰς τὸ ἄρθρον 1 σχετικῶς μέ τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Νέας Σμύρνης ἀναφέρεται ὅτι ἡ Ἱ. Μητρόπολις ἔχει ἔδραν τὴν Νέαν Σμύρνην καὶ περιλαμβάνει τοὺς Δήμους Νέας Σμύρνης, Ἀλίμου, Γλυφάδας καὶ Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ τὰς Κοινότητας Ἀργυρουπόλεως, Βούλας, Βάρης καὶ Βουλιαγμένης τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς, ὡς καὶ τὴν Ἐνορίαν Ἁγίου Σώζοντος τῆς Λεωφόρου Συγγροῦ.

Ὡς ἅπαντες γνωρίζομεν καλῶς, ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀρίζεται διὰ νόμου ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Νόμος 590/1977). Συνεπῶς πᾶσα μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, εἴτε αὐξήσεως, εἴτε μειώσεως αὐτῶν ἐπιτρέπεται καὶ ἐπικυροῦται μόνον διὰ νόμου.

Διὰ δὲ τὴν δημιουργίαν νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὡς γνωστόν, ἀπαιτεῖται σχετικὴ νομοθετικὴ ρύθμισις.

Πρὸ τῆς μεταβολῆς ταύτης τοῦ σχετικοῦ νόμου, θὰ πρέπει νὰ προηγηθῇ Ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία θὰ ὀρίζη τὴν ἐδαφικὴν περιφέρειαν τῆς νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν ἔδραν αὐτῆς, ὡς τοῦτο προβλέπεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11, παρ. 2 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Καθιστῶ πρόδηλον εἰς πάντας, ὅτι σεβόμεθα πλήρως τὴν θεμελιώδη ἀρχήν, συμφώνως τῇ ὁποίᾳ ὁ Ἐπίσκοπος τυγχάνει ὁ προεστῶς τῆς εὐχαριστηριακῆς συνάξεως καὶ εἶναι ἡ ζῶσα εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ τοπικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀσκεῖ δὲ τὰς ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τὰς παραδόσεις ἐξουσίας του ἐπὶ τοῦ ποιμνίου του, ἀπαγορευομένης οἰασδήποτε ἐπεμβάσεως εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ τῆς συγκαταθέσεώς του. Ὅθεν πᾶσα ἐπέμβασις εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπῆς του συνεπαγομένη μείωσιν τῶν ἐξουσιῶν του εἶναι ἀνεπίτρεπτος καὶ ἀντικανονικὴ.

Ἐπέμβασις νοεῖται, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡ ἀφαίρεσις τμήματος τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ πρὸς δημιουργίαν ἑτέρας ἐπισκοπῆς, εἴτε μονίμου, εἴτε κατ' οἰκονομίαν προσωρινῆς.

Ὁ ξε΄ κανόνας τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου ἀναφέρει, νὰ μὴ χωρίζεται καμμία μικρὰ παροικία ἀπὸ τὴν ὅλην ἐπαρχίαν, διὰ νὰ γίνῃ νέα Ἐπισκοπὴ χωρὶς τὴν ἀδειαν τοῦ τῆς ἐπαρχίας Μητροπολίτου. Ἀλλὰ ὁ ρθ΄ κανὼν τῆς αὐτῆς Συνόδου ὀρίζει, ὅτι οἱ μὴ ἔχοντες χωριστὸν Ἐπίσκοπον τόποι, νὰ μὴ λαμβάνουν αὐτόν, χωρὶς τὴν ψήφον τοῦ Μητροπολίτου καὶ τοῦ Πατριάρχου καὶ ὅλης τῆς Συνόδου καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἄνωθεν ἐξ' ἀρχῆς διοικούντος αὐτοῦς Ἐπισκόπου (Πηδάλιον, ἐκδ. Ρηγοπούλου, σ. 451,495,516).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται σαφές, ὅτι ἔχομεν πλήρην συνείδησιν, ὅτι ὁ καθορισμὸς τῶν ὀρίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἄπτεται καὶ σχετίζεται μέ τὸ θεμελιῶδες θέμα τῆς ἐδαφικῆς περιφερείας, ἐν ἧ καὶ ὑφίσταται ἡ ἀπόλυτος καὶ ἀναντίλεκτος δικαιοδοσία τοῦ ἐπιχωρίου Ἐπισκόπου. Οὕτω διασφαλίζεται καὶ ἡ γαλήνη καὶ ἡ ἐνότης τῆς διοικήσεως ἐκάστης Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Μέ τὴν πρόνοιαν ὅμως, ἡ ὁποία σαφῶς διακρίνει τὴν Ἐκκλησίαν μας καὶ προκειμένου νὰ μὴ θιγῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἡ ἀνωτέρω θεμελιώδης θεολογικὴ καὶ κανονικὴ ἀρχή, διευθετεῖ τὸ ἐν λόγω ζήτημα εὐρισκομένης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν χρεΐᾳ, ὁπότε καὶ ἡ σχετικὴ διαδικασία καθίσταται πλέον ἐλευθέρη, μὴ κωλυομένη οὔτε καὶ ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ, ὁ ὁποῖος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 23, παράγρ. 2 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου διεξάγει μόνον "τρέχουσαν ὑπηρεσίαν", χωρὶς νὰ ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν λήψιν σχετικῆς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ

όποια εκφράζει την ανωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὸν κανόνα νστ' /ξέ' Καρθαγένης ἀναγράφεται: "Ἐκάστῳ ἐπισκόπῳ τὸ πρέπον ἐφυλάχθη, ἵνα ἐκ τῆς συγκτησίας τῶν παροικίων μηδὲν ἀποδρεφθεῖ πρὸς τὸ ἴδιον κτήσασθαι ἐπίσκοπον, εἰ μὴ κατὰ συναίνεσιν τοῦ τὴν ἐξουσίαν ἔχοντος, ἐὰν δὲ αὐτὸς παραχωρήσῃ, ὥστε τὴν αὐτὴν διοίκησιν ἐπιτραπέυσαν ἴδιον κτήσασθαι ἐπίσκοπον, εἰς τὰς λοιπὰς τὸν προχειρισθέντα μὴ ἐπιβάλεσθαι διοικήσεις, διότι μία ἐκ τοῦ σώματος τῶν πολλῶν ἀφαιρεθεῖσα, αὐτὴ καὶ μόνη ἠξιώθη τιμὴν ἰδίας ἐπισκοπῆς ἀναδέξασθαι".

Ἐπὶ πλέον ὁ ζη' /ρθ' κανὼν τῆς Καρθαγένης ὀρίζει: "Ἦρσε κακεῖνο, ἵνα οἱ ὄχλοι, οἱ μηδέποτε ἰδίους ἐσχηκότες ἐπισκόπους, εἰ μὴ ἐκ πάσης τῆς συνόδου ἐκάστης ἐπαρχίας καὶ τοῦ πρωτεύοντος ψήφισμα γένηται, καὶ κατὰ συναίνεσιν ἐκείνου, οὐ τινος ὑπὸ τὴν διοίκησιν καθίστατο ἢ αὐτὴ ἔκκλησία, μηδαμῶς δέξωνται".

Ἡ διευθέτησις τοῦ ὅλου θέματος εὐρισκομένης τῆς ἐν λόγῳ Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν χρεΐα, δύναται νὰ χαρακτηρησθῇ ὡς ἡ ἰδανικωτέρα καὶ κανονικωτέρα ἐκκλησιολογικῶς περίπτωσις.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὴν ἀπουσίαν τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου καὶ τὴν ἔλλειψιν τῆς συναίνεσός του τὴν ἀναπληροῦ ἢ ἔγκρισις τῆς Ἱεραρχίας. Ἡ συναίνεσις αὕτη τῆς Ἱεραρχίας συμφώνως καὶ μὲ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας κανόνας ζη' καὶ ρθ' ἐκφράζεται μὲ ἀπόφασιν "ψήφισμα" ὡς ἀναφέρεται χαρακτηριστικῶς, "ἐκ πάσης τῆς συνόδου". Ἡ ἔκφρασις αὐτὴ τοῦ κανόνος, "ἐκ πάσης τῆς συνόδου" ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως παράγοντα, ὁ ὁποῖος ἐνισχύει τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου κατὰ τὴν περίπτωσιν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει ἐπίσκοπος εἰς τὴν ὑπὸ διχοτόμησιν Ἱ. Μητρόπολιν.

Ὁ Βαλσαμών εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν νστ' καὶ ξέ' κανόνων τῆς Καρθαγένης ἀναφέρει: "Σὺ δὲ γίνωσκε, ὅτι τὸ μὲν φυλάττεσθαι τὰς ἐνορίας τῶν ἐπισκόπων ἀπαρασαλεύτως, ὡς κανονικὸν συντηρεῖται, τὸ δὲ γίνεσθαι ἐκ νέου ἐπισκοπὰς εἰς παροικίας ὑποκείμενας ἑτέροις ἐπισκόποις, χωρὶς βασιλικῆς προστάξεως οὐ παραχωρεῖται, κἂν μυριάκις συναίνεσιν ὁ ἔχων ταύτην ἐπίσκοπος. Διεννόσθη γὰρ συνοδικῶς μηδὲ αὐτὴν τὴν μεγάλην σύνοδον χωρὶς προστάξεως βασιλικῆς δύναται καινίζειν ἐπισκοπὴν καὶ προεγράφη τὰ περὶ τούτου εἰς ἑτέρους κανόνας".

Συνεπεία τούτου, ἐκτὸς τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρέπει, ὅπως κατέστη πλέον σαφές, νὰ ἐγκρίνη καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προβλέπεται (Ν. 590/1977, ἄρθρ. 71, παρ. 1).

Εἶτα δὲ ἐκκλησιολογικῶς, θεολογικῶς καὶ νομοκανονικῶς γνωρίζομεν καὶ ἀποτελεῖ μακροχρόνιαν πρᾶξιν ἐκφράζουσα τὸ ἦθος καὶ τὸ ἔθος τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος μὲ τὴν ἐπαξίαν ἐκλογὴν καὶ τὴν χειροτονία ἢ διὰ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ εἰς συγκεκριμένην ἐπισκοπὴν συνδέεται οὐσιαστικῶς, θεολογικῶς καὶ κανονικῶς μὲ τὴν ἐπισκοπὴν, τὴν ὁποίαν ἡ Σεπτὴ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων τοῦ ἐμπιστεύεται.

Θὰ πρέπη δὲ νὰ ἀναφερθῇ, ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς διχοτομήσεως καὶ ἅπασα ἡ σχετικὴ διαδικασία, διὰ νὰ ἔχη τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ θεολογικὴν ἐγκυρότητα, ὀφείλει συμφώνως τῷ λδ' ἀποστολικῷ κανόνι, νὰ πραγματοποιηθῇ ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων "τοῦ ἔθνους" ἐν "ὁμονοίᾳ", ὥστε "νὰ δοξασθῇ ὁ Θεός, διὰ Κυρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὁ Πατὴρ, καὶ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα".

Γ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Ἡ ἀναγκαιότης τῆς συστάσεως νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, κρίνεται σκόπιμος καὶ ἀπολύτως ἀναγκαῖα διὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τοῦτο δι' ἀντικειμενικῶν δεδομένων καθαρῶς ἐκκλησιολογικῶν, ποιμαντικῶν, θεολογικῶν καὶ κανονικῶν κριτηρίων ἐξεταζόμενον.

Βεβαίως ἔχομεν τὴν σύνεσιν καὶ ἀντιλαμβανόμεθα, ὅτι τὸ θέμα τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν δυσχερεστέρων, πλὴν ὅμως καὶ καιριωτέρων ποιμαντικῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα καλεῖται ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀμέσως νὰ ἀντιμετωπίσῃ. Ἡ διευθέτησις του ὅμως ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν καὶ τὴν λυσιτελεῖν ποιμαντικὴν διακονίαν μὲ ἀπώτερον στόχον τὴν καλλιτέραν διαποίμανσιν τοῦ λαοῦ, γεγονός τὸ ὁποῖον ἐνέχει μεγίστην σημασίαν.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλομεν νὰ κάμνωμεν μνησίαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. Γ 61/9-3-1999 ἔγγραφο τοῦ ἀειμνήστου Ἀδελφοῦ Ἡμῶν Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης Ἀγαθαγγέλου πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἀναφέρει: "...εἰς περίπτωσιν δὲ χρεΐας τῆς Μητροπόλεως ἀπαιτεῖται

απόφασις καί μόνον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας". Τήν σημασίαν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης τοῦ ἀειμνήστου Ἀδελφοῦ ἡμῶν διά τήν κανονικότητα, τήν ἀναγκαιότητα καί τήν οὐσιαστικήν ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος εὐλόγως καί ἄνευ περιττῶν σχολίων δύναται ὁ καθείς νά ἀντιληφθῇ, καθ' ὅσον ὁ αἰδίδιμος οἰκείος τότε Ἱεράρχης ἐγνώριζε ὑπέρ πάντα ἄλλον τάς ποιμαντικάς ἀνάγκας τῆς Ἐπαρχίας του, τῆς Ἱερᾶς δηλαδή Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης.

Ἐπιλαμβανόμενοι τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐμνήσθημεν πρωτίστως τήν διοικητικήν καί γεωγραφικήν σύνθεσιν καί ἐνότητα τοῦ χώρου, καθώς καί ἕνα ἐπί πλέον παράγοντα, τήν ἐπικοινωνιακήν εὐχέριαν τῶν κατοίκων - πιστῶν.

Ἐξετάζοντες τάς παραμέτρους αὐτάς διεπιστώσαμεν καί πρακτικῶς τήν ἀναγκαιότητα ὑπάρξεως ἀναλογίας καί ἰσορροπίας εἰς τά ὅρια τῶν ἐδαφῶν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων εἰς ἄμεσον καί στενήν σχέσιν μέ τόν πληθυσμόν αὐτῶν.

Ἐν ἔτι σημαντικόν στοιχεῖον ὑπῆρξεν καί ἡ ἀξιολόγησις τῆς πληθυσμιακῆς συνθέσεως τῆς ἐν λόγω περιοχῆς, δεδομένου ὅτι ἡ συγκεκριμένη γεωγραφική καί χωροταξική ἐνότης περιλαμβάνει πιστούς, οἱ ὅποιοι ἐκ τῶν στατιστικῶν στοιχείων καί δεδομένων κατατάσσονται εἰς τό ἀνώτερον καί ἀνώτατον πνευματικόν καί οἰκονομικόν ἐπίπεδον τῆς κοινωνίας μας.

Τό γεγονός τοῦτον ἀναμφιβόλως ἀπαιτεῖ καί ἐκ τοῦ ἐπιχωρίου Ἐπισκόπου - Μητροπολίτου τήν εὐχέριαν, νά καλύπτῃ δεόντως πολλαπλάς καί πολυσυνθέτους πνευματικάς, λειτουργικάς καί ποιμαντικάς ἀπαιτήσεις καί ἀνάγκας τῶν πιστῶν τῆς Ἐπαρχίας του.

Ὡς ἐκ τούτου, καλόν θά ἦτο, νά συνεκτιμηθῇ οὐσιαστικῶς πλέον καί ὁ ρόλος τῶν Βοηθῶν καί τῶν Τιτουλαριῶν Ἐπισκόπων, οἱ ὅποιοι διά τήν σύγχρονον ποιμαντικήν καί λατρευτικήν διακονίαν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καθίστανται ἀπολύτως ἀναγκαῖοι.

Ἄλλωστε πλεῖσται ἐκ τῶν Ἱερῶν ἡμῶν Μητροπόλεων, τόσον διά τήν ἑκτασιν, ὅσον καί διά τήν πληθυσμιακήν κατανομήν, ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς προσφορᾶς ὑπηρεσίας βοηθοῦ Ἐπισκόπου (ἡλικιωμένοι, ἀνήμποροι Ἱεράρχες ἢ προβληματικές περιοχές), ἐνῶ παραλλήλως δύναται εὐκόλως καί ἀνέτως νά καλυφθοῦν, χωρίς καμμίαν οἰκονομικήν ἐπιβάρυνσιν αἱ θέσεις Βοηθῶν Ἐπισκόπων εἰς τάς Ἱερᾶς Μητροπόλεις, μισθοδοτούμενοι οἱ ὑποψήφιοι ἀπό τάς θέσεις τάς ὁποίας ἤδη κατέχουν, τό δέ θέμα δέν εἶναι οἰκονομικῆς, ἀλλά κυρίως ἠθικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς - ποιμαντικῆς φύσεως.

Ὅφείλομεν δέ, νά ἀναγνωρίζωμεν τήν προσφοράν εὐσεβῶν, ἀφοσιωμένων καί διακεκριμένων Κληρικῶν, οἱ ὅποιοι μέ συνέπεια καί ἦθος διακονοῦν τήν Μητέρα Ἐκκλησία, πιστοί εἰς τήν ἀποστολήν των.

Οἱ Κληρικοί οὗτοι, οἱ ὅποιοι ὑπάρχουσιν εἰς ὅλας τάς Ἱερᾶς Μητροπόλεις ὀρθόν θά ἦτο νά ἀξιοποιηθοῦν μέ τήν δημιουργίαν ἀναλόγων θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων εἰς ὅλας τάς Ἱερᾶς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ θά συνέβαλλον οὐσιαστικῶς εἰς τό πολυσήμαντον καί πολλαπλόν ἔργον τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, γενόμενοι ἀρωγοί καί συνεργάται τῶν Μητροπολιτῶν, εἰσπράττοντες διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ τήν ἔκφρασιν τῆς εὐχαριστίας καί τῆς εὐαρεσκείας τῆς Ἐκκλησίας μας διά τάς ὑπηρεσίας καί τό ἔργον τους.

Ἐκτός βεβαίως τῶν πρακτικῶν λόγων, ἡ γενικευμένη ἐφαρμογή τοῦ ἐν λόγω θεσμοῦ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων θά ἐπροστάτευε οὐσιαστικῶς τήν Ἐκκλησίαν μας ἐκ πολλῶν δεινῶν καί παρασκηνακῶν γεγονότων, τά ὅποια διά διαφόρους καί κυρίως ἰδιοτελεῖς καί προσωπικούς λόγους ἐνίστε διαδραματιζόνται πρὸς ἀνάδειξιν συγκεκριμένων προσώπων "διαφόρων ρευμάτων" κατά τάς ἐκλογάς Μητροπολιτῶν.

Πάντως καλόν θά ἦτο νά μὴ λησμονῶμεν καί ἡμεῖς τόν πόθον τῆς προσφορᾶς μας πρὸς τήν Μητέρα Ἐκκλησία πρὸ τῆς ἡμετέρας ἐκλογῆς καί ἀναδειξεως μέ τήν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα, διά τοῦτο καί ἀξίζει τῶ ὄντι, νά παρέχωμεν εὐκαιρίας εἰς πρόσωπα ἀφιερωμένα καί δυνάμενα νά προσφέρουν σοβαράν, θετικήν καί οὐσιαστικήν διακονίαν εἰς τήν Ἐκκλησίαν ἡμῶν, ἀλλά καί εἰς ἡμᾶς κατά τήν ἐνάσκησιν τῆς διακονίας ἡμῶν.

Ἀφ' ἑτέρου δέ, τό οὐσιῶδες καί λίαν θετικόν στοιχεῖον, τό ὁποῖον διαπνέει πᾶσαν τήν ἐκτεθεῖσα εἰς Ὑμᾶς ἐπιχειρηματολογία ἐπί τοῦ θέματος, εἶναι ἡ ἀμέριστος ἀγάπη καί ἡ πλήρης ἀφοσίωσις πρὸς τήν Μητέρα Ἐκκλησία, τήν ὁποία μετὰ πιστότητος καί ἀφοσιώσεως προσπαθοῦμε συνεχῶς νά διακονοῦμε, καθὼς καί ἡ

προάσπισις διά κάθε ἐφικτοῦ τρόπου τοῦ συμφέροντος Αὐτῆς καί τοῦ Χριστεπωνύμου Πληρώματος της.

Δ) ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀναλυτικῶς προεκτεθέντων καί μάλιστα τῶν κανονικῶν θεωρήσεων, τῶν σκέψεων, τῶν ἐκτιμήσεων καί τῶν στοιχείων, τό σύνολον τῶν ὁποίων προκύπτει ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ καί νομοκανονικοῦ μέρους τῆς εἰσηγήσεως ταύτης, ἀλλά καί ἐκ τῆς προαναφερθείσης ἐπιχειρηματολογίας, δυνάμεθα νά συνάξωμεν ὠρισμένα συμπεράσματα, τά ὁποῖα ἀφοροῦν εἰς μίαν οὐσιαστικήν προσπάθειαν θετικῆς διευθετήσεως τοῦ ὅλου θέματος.

Συνελόντι εἰπεῖν, προτείνεται εἰς τήν Σεπτῆν Ἱεραρχίαν, ἡ ὁποία θά ἔχει τόν ἀποφασιστικόν καί τελικόν λόγον διά τό συγκεκριμένον ζήτημα:

Ἡ διχοτόμησις τῆς ὑφισταμένης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης. Ἐκ τῆς διχοτομήσεως ταύτης θά προκύψῃ τό κάτωθι σχῆμα, τό ὁποῖον θά περιλαμβάνῃ δύο Ἱερᾶς Μητροπόλεις.

Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν, ἡ ὁποία καί θά συνεχίσῃ νά ὀνομάζεται Ἱερά Μητρόπολις Νέας Σμύρνης καί θά περιλαμβάνῃ τούς Δήμους: Νέας Σμύρνης, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἀλίμου καί Ἀργυρουπόλεως, της ενορίας του Ἀγίου Σώστη (Α. Συγγρού) ἐπανυπαγομένης εἰς τήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν

Διά τήν δευτέραν Ἱεράν Μητρόπολιν, ἡ ὁποία θά προκύψῃ, προτείνεται, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καί τās σχετικᾶς νομοκανονικᾶς διατάξεις περί τῶν ὀνομάτων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, καθῶς καί τās παραδόσεις καί τό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας μας ἐν γένει, τό ὄνομα: Ἱερά Μητρόπολις Γλυφάδας καί Βάρης, ἔχουσα ὡς ἔδραν τήν Γλυφάδα.

Ἡ δημιουργηθησομένη αὕτη δι' ἀποσπάσεως νέα Ἱερά Μητρόπολις θά περιλαμβάνῃ τούς Δήμους: Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης.

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι Ἄγιοι Ἀδελφοί,

Εἶθε ἡ παροῦσα Ἱερά Σύνοδος τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν διά τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου καί Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ἐν ὁμονοίᾳ καί ἀγάπῃ ἐν Κυρίῳ, νά εὕρῃ τήν πλέον λυσιτελεστέραν, ἐνδεδειγμένην, κανονικήν καί νόμιμον λύσιν εἰς τό ζήτημα τῆς συστάσεως τῆς νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, κατά τά ἀνωτέρω ἐκτεθέντα.

Μετά βαθυτάτου Σεβασμοῦ

Ἐλάχιστος ἐν Κυρίῳ Ἀδελφός

† Ὁ Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων

ΤΙΜΟΘΕΟ